VIII. évfolyam 179 szám.

ELOFIZETÉSI ARAK:

Egész évre ..... 24 kor. (12 frt)
Félévre ..... 12 „ (6 „)
Negyedévre ..... 6 „ (3 „)
Egy hóra ..... 2 „ (1 „)
Egyes szám ..... 8 fillér (4 kr.
Vidékre ..... 10 fillér (5 kr.

Megjelenik minden nap korán reggel.
Ünnep és vasárnap után is.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
Deák Ferenc-utcza 12 szám.
Telefon: 204 sz.
HIRDETÉSEK DIJA:
Négyszög czentiméterenként 8 fillér.
Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek
Nyilttér megállapodás szerint.

Kolozsvár, 1906. Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF. Hétfő julius 2.

Olvasóinkhoz.

Julius hó 1-ével immár az „Ujság“ nyolcadik évfolyamának 2 ik felébe épünk.

Hazafias működésünk eredményes munkásságáról meggyőződhettek olvasóink.

Erőnk és tehetségünk egész sulyával küzdöttünk a megtámadott magyar alkotmányért, a jogfolytonosságért, hazánk függetlenségéért.

Büszkén valljuk, ***hogy a haza árulók megtörésében nagyrészünk volt.*** *Bátran,* ***a megfelemlitéstől nem rettegve, hirdettük az igazságot, a magyar nemzet igazságát*** *s jól esett tapasztalnunk, hogy a magyar hazafias közönség lelkesedéssel sorakozott körülöttünk, melyből mi kétszeresen erőt merithettünk.*

Ezt az erős és mindenekfelett becses támogatást reméljük és kérjük városunk és az erdélyi részek hazafias közönségétől jövőre is.

A mi célunk és legfőbb törekvésünk mindig az leend, hogy igaz szószólói és védelmezői legyünk továbbra is a magyar nemzet alkotmányos jogainak és azon hazafias törekvéseknek, melyeknek diadalra juttatásával hazánkat igazán függetlenné, szabaddá és nagygyá emelhetjük, mert a csak igazán független és szabad állam polgárai lehetnek boldogok!

— —

Előfizetési feltételeink.

Vidékre:

Julius—Októberre	6 kor.
Julius—Decemberre	12 „
Egy hóra	2 „

Helyben, házhoz hordva:

Julius—Októberre	3·60 kor.
Julius—Decemberre	7·20 „
Egy hóra	1·20 „

Kérjük olvasóinkat az előfizetési díjak minélőbbi beküldésére, mert fölösleges példányokat nem nyomtatunk.

Fürdőre utazó előfizetőinknek az „Ujság“-ot még többszöri helyváltoztatás esetén is, pontosan utánküldjük, de helybeli előfizetők, valamint a külföldre utazók is, a portó különbségét megfizetni kötelesek.

Mutatvány számokat késsséggel küld a kiadóhivatal.

Kolozsvár, 1906 junius hó.

Tisztelettel:
„Ujság“ szerkesztősége és kiadó hivatala.

Kasza és aratógépek.

Kolozsvár, jun. 30.

Az arany kalásztól ékes rónaságon a békésen aratók szép éneke helyett, akárhány felé az országuton a sztrájkra izgatók jól ismert mérges nótája harsog végig.

A tavasszal szerződött munkások a vállalt munka teljesitését sok helyen megtagadták. A magyar paraszt eddig mindig ura volt adott szavának kontraktus nélkül is. Most pedig irásban megerősitett adott szavát sem tartja meg.

Idegen földről becsempészett erkölcsök megmételyezték a magyar nép lelkét. Ugy tudta eddig, hogy a kasza nyomán kenyeret adó áldás fakad. Ebben a hitben és bizalmában zavarták meg a magyar paraszt lelkét.

Nem a magyar nép érdekeit viselik a szivükön azok, kik arató sztrájkra izgatnak. Nagyon veszedelmes uton tévelyeg az, a ki sztrájkkal akar a magyar mezei munkás sorsán segiteni. Két élű fegyver a sztrájk és végzetes főkép a mezei munkásokra nézve. Az arató sztrájk árt a munkásnak, árt a földbirtokosnak, árt az egész országnak és nem használ senkinek. Azaz valakinek mégis használ: a lelketlen izgatóknak. Ezek a sztrájkkal a magyar paraszt tarisznyájából lopják ki saját számukra a kenyeret.

A kenyeret adó buzakalász nem arra való, hogy azt égő üszöknek használják, s felgyujtsák vele a munkás és munkaadó közötti békét ádáz haraggá.

Jól gondolja és fontolja meg a magyar nép, hogy a miként a learatott kalász nyomán áldás fakad, ép ugy a sztrájk miatt pusztulásra, rothadásra kárhoztatott kalászból átok kél ki s ez az átok első sorban magát a mezei munkást fogja meg.

Nem mondjuk mi azt, hogy a sztrájk mindig jogosulatlan fegyver a méltányos béremelés kivivására. De kivételt kell tennünk ép az aratási sztrájkkal szemben. Az a kőmüves, asztalos vagy kovács, ha sztrájkol, a sztrájk után folytathatja a félbeszakitott munkát. De hogy ha az arató sztrájkol s veszni indul a tengernyi buzakalász: ezt az óriási kárt nem lehet helyrehozni soha.

Nem foglalhatjuk egy szabály alá az ipari sztrájkot az aratási sztrájkkal már azért sem, mert ez utóbbinál óriási értékek és érdekek forognak kockán s ennek kárait nem csupán egyes körök, hanem az egész ország megsinylené.

Iparunk még zsenge éveit éli. Az abból származó érték aránytalanul kevés ahoz képest, a mit a mézőgazdasági termékek képviselnek. Ha van ország, mely földje után él, ugy az első sorban Magyarország. A mit a nap kihoz a földből. ez a mi kenyerünk. És ha mi a nap munkáját sztrájkok zsákmányául dobjuk: akkor nem csak a földbirtokos marad kenyér nélkül, hanem a mezőgazdasági munkás is, — sőt kenyér nélkül marad az egész ország. Ezekből látható, hogy országos, nemzeti érdek, hogy az aratási sztrájk veszedelme ne szakadjon az országra. Ilyen fontos érdekkel szemben nemcsak indokolt, hanem a kormánynak első rendü kötelessége, hogy minden erejével, a legnagyobb szigorusággal vessen véget az aratási sztrájkra izgatók lelketlen üzelmeinek.

A felszámithatatlan sulyos károkon kivül, melyek egy arató-sztrájk esetén az országot s főképen magokat a munkásokat sujtaná: van még egy, mely rendszeresitett sztrájkok esetén kizárólag a mezőgazdasági munkásokra ujabb csapást hozna. Az ilyen sztrájkok rákényszeritik a földbirtokos osztályt aratógépek beszerzésére. Rákényszeritik, hogy a kisbirtokosok, falvak egyesüljenek gépvásárlásra. Ha aztán egyszer drága pénzen beszerzik az arató-gépeket: hiába szüntetik meg a sztrájkot, nem törik azokat össze, hanem dolgoztatják a munkáskéz helyett. Pedig minden ilyen aratógép nem csupán egyetlen munkás család kezeiből venné ki a kenyeret, melyet eddig az aratás révén képesek voltak megszerezni. Akkor hiába fordulnának ébező keserves panaszaikkal a sztrájkra izgatókhoz. Ezek csak izgatni, rombolni tudnak, de segiteni nem képesek semmit se. Ép azért üdvös lesz megelőzni a növekedő bajt s használni tovább a kaszát aratásra s legfeljebb a nyelét forditsák azok ellen, kik bünös izgatásaikkal romlásba viszik a becsületes, jóravaló mezei munkásokat.

Kalózok.

Kolozsvár, julius 2.

Néhány notórius fővárosi alak, apró-revolver-ujságok sáskanépe ellepte a fiumei kormányzó installációját és a boldogságban uszó, különben is naiv grófot megzsarolta. Az elszánt figurák a sajtó nevében léptek föl, ujságiróknak nevezték magukat és valamerre csak megfordultak a magyar kikötő városban, gorombán legázolták a zsurnalisztikai tisztességet. Veszteni valójuk nem volt semmi sem, némelyik már ismételten csatát vesztett a büntető paragrafusokkal szemben, nem egy közülök börtönt ült és igy valóban nem volt okuk arra, hogy különös skrupulózitással legyenek a társadalmi tisztesség követelményei tekintetében és hogy kiméljék a magyar sajtó erkölcsi javait és becsületét.

Nem első eset az ilyen sáskajárás. Hasonló csapások minduntalan látogatják az ujságirói hivatás presztizsét és — valljuk csak meg — a közönség lelkét bizonyos kárörömmel töltik el az ismétlődő esetek. Nincs is ezen csodálni való.

A magyar publikumra akkora szuggesztiv hatása van a sajtónak és a nyomtatott betüben élő óriás hatalom olyan visszautasithatatlan nyomást gyakorol a közvéleményre, annyira kezében tartja a legkisebb társadalmi élet nyilvánulás sorsát is, hogy a közönség szinte lelki megkönnyebbülést érez, ha ez a hatalom csorbulni látszik, ha kopik a zománcs erejéből veszit a varázs, a melylyel az ujságokat Magyarországon a közvélekedést akaratlanul is szinte terrorisztikus szellemi hatással befolyásolják. Az emberi önzésben leli magyarázatát a természetes visszahatás; annál szomorubb, hogy ezt a visszahatást ártalmas kalózhadjáratok minduntalan felidézik s igy folytonosan megrabolják a magyar ujságirás presztizsét.

Ám az események psichologiájánál nem szabad megállanunk. Ma még erős, hatalmss, tekintélyes a magyar sajtó, kérdés azonban, hogy elbirja-e sokáig a fiumeihez hasonló erkölcsi érvágásokat.

Utóvégre is annyi sötét előitélet ülepszik meg a közfelfogásban, hogy tisztességes embernek szégyenérzettel kell viselni az „ujságiró“ nevet. Nem szabad ezeket az állapotokat tovább türni és ha eddig a hivatásuk magaslatán álló, igazi ujságirók egykedvüen szemlélték, miként rabolják meg a kalózok nehezen gyüjtött erkölcsi javaikat, tovább egy percig sem szabad türni az állapotoknak ilyetén elfajuságát. Még most megmenthetjük a tisztességet annak, akit megillet, később tán annyira megromlik a közfelfogás, hogy elvesziti bizodalmát és ez a magyar zsurnalisztika katasztrófája volna.

Ismételten sürgettük a sajtó és az ujságirók visszonyainak törvényhozási rendezését. Rámutattunk a kormány és az országgyülés kötelességeire e téren. Ma már azt kell követelnünk, hogy az illetékes tényezők teljesitsék kötelességüket, mert a mi hivatásunk védelme sem utolsó állami feladat talán.

Legalább annyira bástyázzák körül törvényes rendszabályokkal az ujságirás területét, hogy az ujságirói kvalifikáció megállapittassék és csak a törvényes formák között igazolt sajtómunkás nevezhesse magát ujságirónak. Igy a paraziták, a svihákok, a kalózok önként elhullanának és az ujságiró erkölcsi szinvonala a közönség szemébe természetszerüen emelkednék. Ha a törvényhozás e határvonal kicölöpözésében a segitségünkre lesz, akkor egyszersmind megszereztük az előfeltételeit annak is, hogy gazdasági helyzetünkön könnyitsünk.

Ugy értesültünk, hogy Szász József országy. képviselő, a sajtónak régi és érdemes munkása a közeli napokban aktuálilássá teszi a kérdést a parlamentben. A képviselő meg fogja interpellálni a miniszterelnököt a fiumei botrány ügyében és követelni fogja az ott elkövetett gazságok hivatalos leleplezését.

Hadd tudja a kövélemény, kik azok akik visszaélnek a sajtó nevével és alávalóan meghurcolják tisztességét.

Az interpelláló képviselő a szomoru alkalmat arra is föl fogja használni, hogy megismertesse a kormánynyal és a képviselőházzal az ujságirók szervezkedési mozgalmát s a maga részéről is sürgesse az ujságirók helyzetének törvényhozási rendezését.

Érdekes eseménynek kinálkozik ez az interpelláció. Még érdekesebb volna, ha a miniszterelnök is élne az alkalommal és megismertetné a maga álláspontját, amely — hitünk szerint — nem lehet más, mint a sajtó anyagi és erkölcsi jólétének megszilárditása. Igy a fiumei botrány áldásos hatásokkal kárpótolná az öntudatra ébredt magyar közvéleményt azért a hallatlan gyalázatért, melyet a zsaroló had ejtett rajta.

UJDONSÁGOK.

Vasváry emlékünnepély

Kolozsvár, jul. 2.

A gyalui 48-as népkör kegyeletes ünnepélyt rendez julius hó 10-én. Elzarándokol Vasvári sirjához és ott hazafias ünnepélyt rendez. Az ünnepély programmja ugyan nincs még megállapitva, de beszédek tartására felkérte a kör választmánya *Désy* Gyula esperest a kör elnökét, *Bácsi* Gyulát és *Herczeg* Jenőt, a kör tiszteletbeli tagjait. Szavalatot tart *Kuhn* Ernő.

A népkör szerény eszközeire való tekintettel meghivókat nem bocsájt ki, de ezuton kéri Kolozsvár hazafias közönségét is, hogy e kegyeletes ünnepélyen — amely egyszersmind kellemes nyári kirándulás is — minél számosabban vegyenek részt.

Az ünnepélyen való részvétel céljából legcélszerübb szombaton este 6 órakor kocsin kirándulni Gyaluba. Megérkezés fél 8 órakor, amidőn társasvacsora lesz az E. K. E. vendéglőben. Az elszállásolásról a 48-as népkör gondoskodik, mert a gyalui polgárok készséggel ajánlották fel vendégszerető hajlékukat.

Vasárnap, julius 15-én reggel 4 órakor indulás Vasvári sirjához, megérkezés 10 óra után. Pihenés után 11 órakor megtartják az ünnepélyt. Ezután étkezés tarisznyából. Indulás 2 órakor délután, megérkezés Gyaluba este 8 órakor.

A fuvardij Gyaluból a siremlékig kocsin 5 korona, személyenkint, parasztszekéren 3 korona.

A részvételi bejelentések a fuvardij beküldése mellett e hó 10 ig fogadtatnak el. Bejelentéseket elfogad; a gyalui 48-as népkör elnöksége és *Herczeg* Jenő lapunk felelős szerkesztője. Az ünnepélyre a 48-as népkör küldöttségileg hivja meg *dr. gróf Bánffy* Miklóst a vármegye főispánját, *Dózsa* Endrét a vármegye alispánját, valamint ál aluk a vármegye tisztikarát, mert Vasvári sirjának helye a mi vármegyénkhez tartozik. Ugyancsak küldöttségileg kérik fel az EKE vezetőségét, hogy rendes heti kirándulását — amennyiben lehetséges lesz — julius hó 19 én a gyönyörü vidéken átvezető *Vasvári* sirhoz rendezze.

A hazafias és kegyeletes ünnepély igy tehát mindenképen méltó lesz Vasvári emlékezetéhez.

— —

— (**A Szigligeti társaság** ma délelőtt 11 órakor a városi széképületben Rádl Ödön elnöklésével évi közgyülését tartja. Jubiláris közgyülése lesz ez az irodalmi társaságnak, amely már tizenöt esztendeje lelkes buzgalommal foglalkozott az ujságirók anyagi helyzetének szabályozásával s miután az ujságirók országos szervezete a fővárosi ujságiró egyesület hasonló irányu mozgalmával eddig is együtt működött, megkérte Messer Sándor tanácstagot, hogy a budapesti ujságirók egyesületének legközelebbi választmányi ülésén, amelyen ez akció szintén szóvá tétetik, a szervezetet is képviselje. Foglalkozott még a tanács az ujságirókamara tervezetével is, amelyet Ujvári Péter igazgató terjesztett elő. A tanácsülés a Budapesti Hirlapot 25 esztendős jubileuma alkalmából melegen üdvözli és ebből az alkalomból Rákosi Jenő főszerkesztőhöz és a lap szerkesztőségéhez üdvözlő levelet intéz.

— (**Gotterhalte a Minoriták templomában.**) A főtéri Szent Mihály templomból Kolozsvár hazafias polgársága kiüzte a gyülölt osztrák Hymnuszt, a Gotterhaltet. Ám a Minorita templomban még ma is grasszál a hóhérnóta. Tegnap reggel 8 és 9 óra között is ***román nyelvü*** istentiszteletet tartottak, ami már egymagában is helytelen. De annál jobban felháboritotta a hazafias érzésü ájtatóskodó közönséget amikor stylszerüleg elfujták a Gotterhaltét. Kénytelenek vagyunk azzal a figyelmeztetéssel élni, hogy sajnálatos dolog az ilyen provokáció és könnyen megtörténhetik majd, hogy a nagyváradi oset ismétlődik itt is és a felháborító nótát le fogja hurrogni a közönség. Ezt pedig sok okból, ajánlatos lesz elkerülni. Számüznünk kell a Gotterhaltét mindenünnen és fujják azt kátonáék — ha jól esik nekik — önmaguknak. De bennünket ne inzultáljanak vele sehol, de különösen ne szentségtelenitsék meg azzal a templomokat.

— (**Garázdálkodás a Mátyás-szobron.**) Ily cimü hirünkre vonatkozólag a rendőrség hivatalos értesitést tesz közzé, mely szerint a Mátyás szoborról hiányzó betüt nem lopták le, hanem ezelőtt két héttel leesett és bevitték a városi mérnöki hivatalba. Hát mi ezt ezennel örömmel tudomásul vesszük. De azért kénytelenek vagyunk konstatálni ujból, hogy azért a Mátyás szobor körül garázdálkodnak gyakran berugott éjjeli alakok, akik ambicionálják maguknak, hogy ha már lova van Mátyásnak, hát legyen — szamara is és felkapaszkodnak a ló mellé. Azt pedig, **hogy a két héttel ezelőtt leesett betüt, melyet a mérnöki hivatal átvett, ma sem helyezték oda, határozott mulasztásnak és hanyagságnak tekintjük és kérjük a polgármester urat, mint a ki a szobrot átvette a város nevében, hogy a betü visszahelyezéséről haladéktalanul intézkedjék.** — Az igazság kedvéért megjegyezzük, hogy a betü valószinüleg nem hevert volna két hétig a mérnöki hivatalban, de Szvacsina Géza polgármester az egész ügyről csak lapunkból értesült.

— (**Piac-vámok.**) Panasz érkezett hozzánk arról, hogy a jövedéki hivatal emberei a piac-vámok körül, nagyon is megvámolják az árusokat. Kicsi összegekről van ugyan szó de mivel mindennap fizetik a többletet, a szegény embereknél az is sokra megy. Már pedig a vámolásnak nem jogosulatlan haszonszerzés a célja, hanem csupán a közterhekhez való közvetett hozzájárulás, ennélfogva ajánljuk a jövedéki hivatal főnökének, hogy e kérdés tekintetében ejtse meg a vizsgálatot és utasitsa a hivatal közegeit, hogy szigoruan tartsák magukat a szabályzatokhoz.

— (**Ügyforgalom a rendőrség kihágási ügyosztályában.**) A kolozsvári rendőrfőkapitányság kihágási ügyosztályánál az 1906. I. felében jogerős itélet hozatott összesen 2066 ügyben, 2066 személy ellen. Az ügyek körül beszüntető itélet keletkezett 200, felmentő itélet 456 és marasztaló itélet 1410 esetben, az elmarasztalt személyek közül 1727 férfi és 86 nő.

— (**A zenekonzervatorium értesitője.**) Farkas Ödön, a kolozsvári zene-

Ötvös Dániel
Bor sör és szeszes italok nagykereskedése.
Kolozsvárt.

Szállit: A kőbányai polgári serfőzdéből eredő Márciusi, Szt-István, Barát maláta és Dupla maláta gyógysört.
o o o
Sör szállitója: a Tövisi, Kocsárdi és Dési vasuti vendéglők részére, a hol a világhirü Szt.-István sört mérik.

Raktárossai: Maros-Torda és Kisküküllő megyék részére Petri Zsigmond és Társa Marosvásárhely, Tordaaranyos megye részére Szigeti S. czég Torda, Szolnok-Dobpka megye részére Singer Sámuel Dés, Bánffyhunyad és vidéke részére. Farkas Géza Bánffyhunyad, Lekence és vidéke részére. Brach és Erczman dohánynagytőzsde Lekencze.

A kőbányai polgári serfőzde ki lett tüntetve.
Budapest diszoklevél 1896. Paris Grand Prix 1900
Flórencz Grand Prix 1904. Nápoly 1905. az összes világhirü sörfőzdékkel szemben. 167
A nemzetközi kiállitáson az első kitüntetést nyerte.

Fundatia pentru Scoala

konzervatorium igazgatója a napokban tette közzé az intézetnek az 1905—906. tanévről szóló értesitőjét. A statisztikai adatok szerint az intézetbe az év elején beiratkozott 242 növendék, kikből a tanév végére maradt összesen 114, amely szám az egyes tanszakok között a következőképen oszlott meg: Zongora 133, hegedü 33, gordonka 6, gordon 2 és magánének 39. Az év folyamán rendezett az intézet összesen 10 hangversenyt és pedig 3 zenekari, 1 kamara, 3 növendék és 3 vizsgálati hangversenyt. A hangversenyeken, mint az intézeten kivül állók szerepeltek Sándor Erzsi, a budapesti m. kir. operaház müvésznője és Rigó Anna kolozsvári zongora müvésznő. Az értesitő tartalmazza dr. Csengeri János titkár jelentését, az intézet szervezetét, a tisztikar és tanári testület névsorát, az év történetéhez tartozó közleményeket s végül az éneknek, mint középiskolai rendkivüli tantárgynak képesitésére a vallás és közoktatásügyi miniszter által kiadott rendelet szövegét. Az egész értesitő különben az intézet kiváló vezetőségének egy ujabb, eredményes munkával, eltöltött munkájáról tesz tanuságot.

— (**Halálozás.**) A következő gyászjelentést kaptuk Nagyberivoi Boér Sándor, iklód-szentiváni Szent-Iványi Kálmán, Kráner Józsefné szül. iklód-szentiváni Szent-Iványi Ilona és férje Kráner József a maguk és gyermékeik valamint a közeli és távoli rokonok nevében fájdalommal jelentik, hogy felejthetetlen, szeretett felesége, illetve testvérük, rokonok, nagyberivoi Boér Sándorné szül. iklód-szentiváni Szent-Iványi Blanka folyó évi junius hó 30 án este 7 órakor, életének 58-ik, boldog házasságának 39-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Legyen emléke áldott, nyugalma csendes s virasszon felette a gyöngéd szerétet! Drága halottunk hült tetemei f. évi julius hó 2-án délután fél 6 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, rövid ima után a köztemető halottas kápolnájából a köztemetőben levő sirba örök nyugalomra helyeztetni. Nyugodjék békével és csendesen! Kolozsvárt, 1906 julius 1-én.

— (**Pohl Margit szabászati kiállitás.**) A Millenniumi iskola helyiségében állitotta ki Pohl Margit urhölgy, a női ipariskolának volt tanitónője háromhónapos női szabászati iskolájának eredményét. És az eredmény meglepően szép, erőteljes és a tanitónő kiváló képzettségéről, helyes, könnyen elsajátitható rendszeréről tesz tanuságot. Lapunk pénteki számában felhivtuk a közönség figyelmét a tegnap és még a mai napon tartó kiállitásra és Kolozsvár előkelő hölgyei közül számosan tekintették meg a tegnapi nap folyamán a kiállitást, köztük több szakértő is, akik valamennyien a legnagyobb elismerésüket fejezték ki, a szép, pontos és szabászati tanfolyam gyors s alapos tanitási módszere fölött, Összesen heten vettek részt a három hónapos tanfolyamon, valamennyien a Millenniumi iskola tanitónöi és naponta 3 órai tanulás után két-két rend nyári hazai szerb vászon, zefir, battiszt stb. könnyü szövetekből való ruhát készitettek. A tanitványok között több kezdő is volt s igy Pohl Margit iskolájában a varrás legelemibb részétől a szabásig összeállitásig és a diszitésekig mindent elsajátitottak, ami egy női ruha megvarrásához szükséges. Ezen első és igen jól sikerült tanfolyamon Pohl Margit urhölgy tanitványai voltak: Márton Ilona, Móricz Ida, Boross Ida, Szász Ilonka, Szász Bözsike, Tóth Irma és Tóth Erzsike okleveles tanitónők. A lehellet könnyü legujabb szabásu kimenő és házi ruhák nem eladók, amennyiben a tanitványok a maguk részére készitettek, azokat azonban Pohl Margit urhölgy szeptember elsején egy nagyobb szabásu, szintén 3 hónapos szabászati kurzust fog nyitni, amelyre előre is felhivjuk a hölgyek figyelmét.

— (**A tüzérségi lövőgyakorlatok epilogusai.**) Földészpolgártársaink megbizásából két földészgazda járt nálunk és kértek bennünket annak nyilvánosságra hozatalára, hogy a tüzérségi lövőgyakorlatokból eredő károk megtéritésénél, a város részéről kiküldött becslők, Adorján és Szilágyi oly módon jártak el polgártársaikkal szemben — a katonai kincstár érdekeit védelmezve — hogy általános a panasz a kisgazdák körében. A polgárok kárára iszonyuan lenyomták a kártéritési összeget, ugy, hogy tényleges kárát senki sem kapta meg. Ez az eljárás egyszerüen érthetetlen. A két polgári becsüs — mint városatyák — azért küldetnek ki, hogy védelmezzék a károsult polgárság érdekeit és nem pedig az ugyis elég gazdag katonai kincstár érdekeit. S e helyett a polgárok jogos követeléseit leszoritották, lenyomták és igy a tényleges kárát senki sem kapta meg és igy természetes a polgárság körében az elégedetlenség. Sőt egyik polgárnak, mig a vetések között járt, mire visszatért egyáltalában nem akarták a kárát megtéritetni és csak erélyes fellépésének, valamint a hadsereg képviselőinek előzékenységéből kapott valami kártéritést. A dolgon ugyan most már nem lehet segiteni, ám a jövőre való tekintettel ugy Adorján, mint Szilágyitól meg kell vonni ezt a megbizatást és másokkal kell helyettesiteni. Valószinü különben, hogy ez az ügy a legközelebbi közgyülésen interpelláció alakjában is szóba fog kerülni.

— (**Ingyen könyv a kivándorlóknak.**) Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, követve a külföldi kormányok példáját, különösen az angol kormányét, elhatározta, hogy az oly tömegesen kivándorló magyarok gyermekeit ingyenesen ifjusági iratokkal és olvasmányokkal fogja ellátni. A könyvek mindegyike egy egy maradandó láncszemet fog képezni és az Amerikában élő mngyarok gyermekeit egymáshoz és a magyar hazához szorosabban fogja kapcsolni.

— (**Lelkészi jubileum.**) Hidalmás község közszeretetben álló ref. lelkésze: Kovács Ödön, e hó 22-án töltötte be papi müködésének 20 éves évfordulóját. Ez alkalomból lelkes ünnepeltetésben részesitették tisztelői felekezeti külömbség nélkül, ez exponált helyen oly kiváló, hazafias buzgósággal müködő papjukat s a tiszteletére rendezett társasvacsorán lelkesebbnél-lelkesebb pohárköszöntőkben adtak kifejezést az iránta érzett szeretetüknek és ragaszkodásuknak

— (**Tizéves találkozó.**) A kolozsvári ev. ref. kollégiumban tegnap összegyültek azok, kik 10 évvel ezelőtt mint hivatalosan érett ifjak kerültek ki a nagy világba. Kegyelettel megkoszoruzták meghalt tanáraik sirját, ujabbi tiz évi összejövetelre, kötelezték magukat, este pedig a Nagy Gábor Kőmáli kertjében gyültek össze. Jelenvoltak a régi diákok közül: Vajna Gábor tanár Szászváros, Szabó Imre tanár, Szilágyi György orvos, Fabinyi Rudolf kórházi főorvos, Bödor Antal kisbirtokosok — országos földhitelintézeti fogalmazó, Szőcs Mihály tanár, Bálint János ügyvédjelölt, Csoma Zsigmond rendőrkapitány, Krámer Gyula gépészmérnök, Korondy Gyula hirlapiró, Kálmán János tanár, Máthé Gyula hirlapiró, Perl Alfréd ügyvéd, Gégh Kálmán honv. fog., Kolozsvári Sándor járási tiszti orvos, Németh János jegyző és Nagy Miklós máv. fogalmazó. A társasvacsorán jelen volt a kollegium tanári kara is, dr. Török István igazgató vezetése mellett.

— (**Letépett Tulipánok**) Mint nagyszebeni levelezőnk irja, a derék szász atyafiak nem valami nagy lelkesedéssel viseltetnek nemzeti jelvényünk, a Tulipán iránt. Éretlen gyerkőcök, de még gymnasiumi tanulók is, kicsufolják azokat, akik elég merészek a Tulipán jelvényt viselni. B. Mórné urnőnek egy diák letépte a kebléről a Tulipánt, Rácz Ferenc tanulót pedig óriási kövekkel dobálták, betörték a fejét mert nemzetiszinü kokárdát viselt. Ezeken az állapotokon csak a rendőrség segithet, és az, hogyha a főtisztségeket viselő darabontokat áthelyezik. Nagy az elkesedés a szebeni magyarság körében, mert minden nemzeti mozgalomnak azonnal akadnak kerékkötői egyes magasabb állásu egyének közül, kik nem tudják megérteni, hogy akadnak olyanok, kik Szebent is magyarositani akarják; kik meg vannak elégedve azzal, hogy Nagyszebenben magyar feliratok nincsenek s kik magyar földön a nemzetiségek közé küldött nagykövetknek érzik magukat. Ezeken az állapotokon segiteni első feladata lenne a nemzeti kormánynak.

x **A csecsemők bélhurutját** korlátozzuk, ha Kufeke-féle gyermekliszttel teszünk a tehéntejbe, mivelhogy az evvel a gyermekliszttel kevert tej kevésbbé erjed meg, mint maga a tehéntej, pedig ilyen erjedés okozza a bélhurutot. Az anyatejhez képest a tehéutej kevésbbé emészthető, mert a csecsemő gyomrában nagyobb gomolyokban alszik meg. Ellenben ha Kufeke-féle gyermekliszttel keverünk a tejbe, finom pelyhekben alszik meg, ugy hogy könnyebben emészthetővé válik. Ennélfogva a gyermekeknek nem zavarodik meg az emésztésük, jobban gyarapszanak s az oly gyakori betegségektől megmenekülnek. (613 b)

— (**Hortobágyon minden megsemmisült.**) A Hortobágyon egy hét óta szabadon gazdálkodik a marokkói sáska. Mint a forgeteg ugy szökvén a magasba a veszedelmes rovar s ellepi a még érintetlen kevés területet. Alig van már hely hol a sáska falánksága ne vitt volna iszonyatos pusztitást véghez. A sáska had azóta, hogy az irtás befejeződött mindenfelé elterjedt, nemcsak a legelőt, hanem a házak fődelét, buzaföldeket is ellepte. A pusztitás méreteiből fogalmat alkothat az ember akkor ha megtudja, hogy a Hortobágyi csárdás és biztosi hivatal megmüvelt buzaföldjén mindent megeszmésztett a sáskaraj. Aratásról szólni sem lehet, mert a kalászokat felfalta az éhes rovar. A háztetők nádját kezdte most ki a sáska. Szinte hihetetlen, hogy mi mindent fel tud falni a rengeteg pusztitó állat. Kovács József Debreczen polgármester a Hortobágy teljes pusztulásáról táviratilag tett jelentést a földmivelési miniszternek és kérte, — hogy lehetőleg a legrövidebb idő alatt intézkedjék a veszedelem megszüntetése felől. Szakemberek véleménye szerint nincs más hátra minthogy a pusztát az idén teljesen át kell adni a megsemmisülésnek. A sáska romboló munkájára tápot nem kap tova repül. Hihetőleg ez a veszedelem észre fogja tériteni azokat az embereket, akik a Hortobagy hasznositásának kérdését ellenséges indulattal kezelik. A sáska ellen örök időre csak igy lehet védekezni, ha a hasznositással a pusztát felszántják.

x **A gyermek-kolera és nyári hasmenés** ellen kitünő szer a Kufeke-féle gyermek liszt tej nélkül vizben adva, mivel helyes arányban vannak meg benne az anyatejben foglalt alkotórészek ugy, hogy csupán csakis vele lehet a gyermekeket táplálni. Az ő fehérjei igen alkalmatlanok azon gombacsirák tenyésztésére, a melyek a hasmenést okozzák, tehát megszüntetik a betegsegséget. (613 b)

x **„Kairó„ pörkölt kávé**, mely a legkényesebb izlést is kielégiti, kapható a *Novák Kornél és Tarsa kávékereskedésében, Wesselényi Miklós utca 1 sz.* Ennél finomabb nem létezik. Telefon. 551.

Felelős szerkesztő
HERCZEG JENŐ.
Laptulajdonos:
GOMBOS FERENCZ.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank
erdélyrészi fiókosztálya
Kolozsvár, Mátyás király-tér 29.
(Bánffy-palota.)
A nyári idényre a **magán pénztárak (safe deposit)** használatára 3 havi időtartamra
külön bérletet nyit!
Már 10 korona csekély dijért rekeszek bérelhetők.
A fürdőző és elutazó közönségnek ajánlja **hitelleveleit és utalványait** a világ minden piacára.
Törlesztéses jelzálog kölcsöneit
bérházakra és földbirtokra a legversenyképesebb feltételek mellett,
Tőkebefektetésre saját kibocsátásu
4%-os zálogleveleit
melyek katonai házassági biztositékra a legalkalmasabbak.

Rónai mulató. — Biasini szálloda.
Első Magyar Cabaret és Variete-társulat.
Fedett helyiség Eső ellen védve
Ma és mindennap
Nagy diszelőadás
Egészen uj müsor.
THE WILLIAMS
néger ének és tánc kettős.
Csillag Laura, chansonette.
The Dainty English Bolls
ének és tánc hármas.
Göndör Aurél, mint kácsa cigány
még csak 2 napig.
Aga
a lebegő hölgy.
Dóri Giza, az uj müsorával. **Grünau M.** komikus.
Kováts Andor, komikus. **Nádai Jolán**, énekesnő.
Csillag Mariska, énekesnő. **Hajnal Ella**, Fedák utánzó.
Naponta 2 nagy kacagtató bohózat.
Franczia zenekar!
Kezdete 8 és fél órakor.
Szigoru családi müsor. Belépő dij 1 kor.
Magyar konyha és tisztán kezelt borok
Pontos kiszolgálás.
A n. é. közönség kegyes pártfogásáért esedeznek
Rónai János, igazg tulajdonos. **Jaulus és Göndör**, müvezetők.

Szám 302—1906. (651 1—1)
végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881 évi LX tcz. 102 §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kolozsvári kir. járásbiróságnak 1906. évi V. 1704. számu végzése következtében dr. Czikmántori Ottó ügyvéd által képviselt Büchler és Deutsch javára Jakobi Lajosné ellen 200 kor. s jár. erejéig 1906. évi február hó 14-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2459 kor. 30 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m: üzleti áruk, butorok és egyéb nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbiróság 1906. évi VI. 63/3. számu végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi deczember hó 31. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és törvényesitett járulékai biróilag már megállapitott költségek erejéig, Kolozsvárt Eötvös-utcza 7. sz. alatt leendő eszközlésre **1906. évi julius hó 3-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1906. évi junius hó 19. napján.

DUPSCHEK IGNÁCZ,
kir. bir. végrehajtó.

Aki szép akar lenni
az a legbiztosabb hatásu arczszépitő szert
a Dr. Biró féle
Havasi Gyopár Crémet
használja.
Az arczot és kezeket rózsás fehérré és bársonysimává teszi.
Próbatégely 70 fillér.
ooo
Kellemetlen lábizzadást a „SUDOR“ nevü kéz és lábizzadás elleni szer néhány nap alatt megszüntet.
Szagtalanit!! Szárit!!
1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
Mindezekből főraktár:
Wolf gyógyszertár, Kolozsvár.

MOLY és ROVAR
irtószerek. 30
Molyfű.
Naphtalin, Camphor, Terpentin szesz.
Rovarpor.
Burger Frigyes
Drogeria üzletében
Mátyás király-tér 32. sz.

Hazai czikkekből óriási választék.
Szabott árak.
Müller utóda SOMLYAI
üveg és porczellán kereskedésében
Kolozsvárt, Kossuth Lajos-u. 4.
83
A védő egyesület tagja.

A Rákóczi-úti tégla-gyár
telke
apróbb parczellákra felosztva
házhelyeknek
olcsón eladó.
Értekezhetni a hivatalos órák alatt a
kolozsvári takarékpénztár és hitelbank
részvény-társaság.
Mátys kir.-tér 7. sz. irodájában.
Ugyanott **eladó** a Dobál-villa
65 melletti **üres telek** is.

Hirdetések a legolcsóbb árban GOMBOS FERENCZ könyv-nyomdájában vétetnek föl.

Törlesztéses és Jelzálogkölcsönöket
614 **házakra, földekre**
30, 40, 50 és 65 évekre.
Hivatalnoki és katonatiszti
fizetésekre 10, 15 évre, már 300 koronától kezdve gyorsan és jutányos kamat mellett közvetitünk.
Minden kérdezősködésre azonnal válaszolunk. Előleges költség nem kivántatik.
Winter és Társa
kereskedelmi és banküginöksége
Kolozsvár, Ferencz József-út 3. II. e. 17.

Telefon 439. **Több kiállitáson kitüntetve.** Telefon 439.
Az „Orzágos Iparegyesület“ által verseny és kiviteli képességért **ezüst disz-éremmel** kitüntve.
LÉBER GYULA első erdélyi sodronyszövet fonat, kert kerités és ruganyos aczél sodrony (matrac) ágybetét gyára
Kolozsvárt, Egyetem utcza 7 szám.

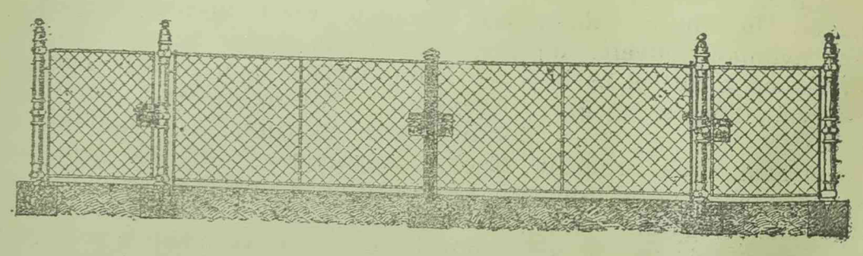

Olcsó kerítések! Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit u. m.: kertek, erdők, vadaskertek, szőllők, sirhelyek, stb. bekeritéshez **gépsodronyait, díszkeritéseit és díszkapuit** továbbá pincze, padlás, felső világossági, magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát, majorsági udvarok sodronyfonatta való bevonását, áthányó rosták, szén, koksz, kavics, föld és porond válogatáshoz, szikrafogó cséplő és egyéb gépekhez. — Nemkülönben zöldre festett légy szövet, szelelő rosták, **Backer**-féle rosták és egyéb házi használatra vas-, réz és czinszövetek, **Kruppa** sodronyszegélyzetek, különféle mintákban, fakeretbe foglalt rosták, lóher sziták és különféle czélokra igen erősen készitetnek és gyári áron számittatnak. — Acél tüskés sodrony kertek és erdők bevonásához jutányos árért fel is huzatik,
144 44 1-0 **Képes árjegyzékkel bérmentve szivesen szolgálok.**

Nyomatott: Gombos Ferencznél Kolozsvár Deák Ferencz-utcza 12. szám alatt.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Fundația pentru Școala